

Sisäasiainministeriö
Rajavartio-osasto

22.12.2011

SISÄASIAINMINISTERIÖ

23.12.2011

INRIKESMINISTERIET

Sisäasiainministeriö

hare@intermin.fi

tiina.nuutinen@intermin.fi

SM065:00/2010

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ
POLIISITOIMESSA ANNETUN LAIN JA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ
RAJAVARTIOLAITOKSESSA ANNETUN LAIN SEKÄ ERÄIDEN NIIHIN LIITTYVIEN LAKIEN
MUUTTAMISESTA**

Sisäasiainministeriön poliisiosasto on pyytänyt rajavartio-osastolta lausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta. Esitysluonnos perustuu eduskunnalle kesäkuussa 2010 annettuun hallituksen esitykseen (HE 98/2010 vp), joka raukesi eduskuntavaalien vuoksi keväällä 2011. Rajavartio-osasto on osallistunut tiiviisti sekä rauenneen hallituksen esityksen että nyt lausunnolla olevan esitysluonnoksen valmisteluun. Rajavartiolaistosta koskevat osiot on valmisteltu virkatyönä rajavartio-osastolla ja rajavartio-osaston näkemykset on muiltakin osin otettu hyvin huomioon jo esitysluonnoksen valmisteluvaiheessa.

Jatkovalmistelussa tulisi rajavartio-osaston näkemyksen mukaan kiinnittää vielä huomiota eräisiin seikkoihin. Huomiot koskevat sekä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia (761/2003, jäljempänä poliisin henkilötietolaki) että henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaistoksessa annettua lakia (579/2005, jäljempänä Rajavartiolaistoksen henkilötietolaki).

Tietojärjestelmien ja niihin talletettujen tietojen käsittelyn valvonta

(Poliisin henkilötietolain 19 b § ja Rajavartiolaistoksen henkilötietolain 28 a §)

Ehdotetuilla uusilla pykälillä on tarkoitus muun muassa panna täytäntöön neuvoston tietosuojapuitepäättöksen (2008/977/YOS) 10 artikla, jonka mukaan kaikki henkilötietojen siirrot on kirjattava tai dokumentoitava. Tässä tarkoituksessa pykälässä säädetään velvollisuudesta kirjata tietojärjestelmiin talletettujen tietojen käyttö, luovutus ja muu käsittely sekä luovutuksen perusteet. Säännöksen sanamuodosta tai sen perusteluista ei käy suoraan ilmi, tarkoitetaanko tietojärjestelmällä yleisesti kaikkia henkilörekistereitä. Puitepäättöstä sovelletaan sen 1 artiklan 3 kohdan mukaan henkilötietojen osittain tai kokonaan automatisoituun tietojenkäsittelyyn sekä sellaisten henkilötietojen manuaaliseen käsittelyyn, jotka muodostavat rekisterin osan tai joiden on tarkoitus muodostaa rekisterin osa. Rajavartio-osasto ehdottaa harkittavaksi, että tietojärjestelmän sijasta pykälissä käytettäisiin termiä henkilörekisteri tai vaihtoehtoisesti asiaa selvennettäisiin perusteluissa.

Rajavartio-osasto ehdottaa myös pykälien perustelujen täsmentämistä siltä osin kuin niissä todetaan velvollisuus kirjata *henkilötietojen* luovutus ja sen perusteet. Pykälien ehdotetun sanamuodon mukaan kaikkien tietojärjestelmiin talletettujen tietojen luovutus

on dokumentoitava. Rajavartio-osasto toteaa, että kyseinen sanamuoto on tietosuojapuitepäätöksessä edellytettyä sääntelyä laajempi, koska se kattaa muutkin tiedot kuin henkilötiedot.

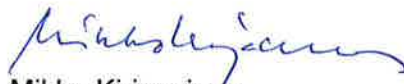
Havaintotiedot

(Poliisin henkilötietolain 2 §:n 3 mom. 11 kohta, Rajavartiolaitoksen henkilötietolain 7 §:n 3 mom. 4 kohta)

Esityksessä ehdotetaan poliisille oikeutta tallettaa havaintotietoja poliisiasian tietojärjestelmään ja Rajavartiolaitokselle oikeutta tallettaa havaintotietoja Rajavartiolaitoksen tutkinta- ja virka-apurekisteriin. Havaintotiedoilla tarkoitetaan poliisimiesten/rajavartiomiesten havaitsemia tai poliisille/Rajavartiolaitokselle ilmoitettuja tietoja sellaisista tapahtumista tai henkilöistä, joiden voidaan olosuhteiden taikka henkilön esittämien uhkausten tai henkilön muun käyttäytymisen vuoksi perustellusti arvioida liittyvän rikolliseen toimintaan.

Rajavartio-osasto toteaa, että Rajavartiolaitoksella on jo voimassa olevan lainsäädännön perusteella laaja oikeus tallettaa havaintotiedoksi luokiteltavia tietoja pääasiallisella toiminta-alueellaan (rajan läheisyydessä ja merialueella). Rajavartiolaitoksen henkilötietolain 9 §:n 3 momentin 3 ja 4 kohdan nojalla voidaan lupa- ja valvonta-asioiden rekisteriin tallettaa meriliikenteen ja talousvyöhykkeen valvontatietoja sekä maa- ja merirajan valvontatietoja. Ehdotettu uusi havaintotietoryhmä olisi merkitykseltään pienehkö lisä Rajavartiolaitoksen toimintaan ja mahdollistaisi havaintotietojen kirjaamisen myös muilla alueilla kuin Rajavartiolaitoksen säännönmukaisilla toiminta-alueilla.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikön sijainen
Prikaatikenraali

Mikko Kirjavainen

Ylitarkastaja

Anne Ihanus

TIEDOKSI

RVL A+E